

కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ సంహితా

॥అథ సప్తమ కాణ్డే పంచమః ప్రశ్నః॥

హరిః ఓమ్॥ గావో వా ఏతథ్సత్రమాసతాశ్శృజ్గాః సతీః శృజ్గాణి నో జాయంతా ఇతి కామేన
తాసాం దశ మాసా నిషణ్ణా ఆసన్నథ శృజ్గాన్యజాయంత తా ఉదతిష్ఠన్నరాథ్స్మిత్యథ
యాసాన్నాజాయంత తాః సంవథ్సరమాప్తోదతిష్ఠన్నరాథ్స్మితి యాసాన్శ్చాజాయంత
యాసాన్శ్చ న తా ఉభయీరుదతిష్ఠన్నరాథ్స్మితి గోసత్రం పై [౧] సంవథ్సరో య ఏవం
విద్వాగ్ంసః సంవథ్సరముపయన్త్యధ్నువన్త్యేవ తస్మాత్తూపరా వార్షికౌ మాసౌ పర్వా
చరతి సత్రాభిజితగ్ హ్యస్యై తస్మాథ్సంవథ్సరసదో యత్కిన్శ్చ గృహే క్రియతే
తదాప్తమవరుద్ధమభిజితజ్మియతే సముద్రం వా ఏతే ప్ర ప్లవన్తీ యే
సంవథ్సరముపయన్తి యో పై సముద్రస్య పారం న పశ్యతి న పై స తత ఉదేతి
సంవథ్సరో [౨] పై సముద్రస్తస్యైతత్పారం యదతిరాత్రౌ య ఏవం విద్వాగ్ంసః
సంవథ్సరముపయన్త్యనారా ఏవోద్భుచం గచ్ఛన్తీయం పై పూర్వోతిరాత్రోసావృత్తరో మనః
పూర్వో వాగుత్తరః ప్రాణః పూర్వోపాన ఉత్తరః ప్రరోధనం పూర్వ ఉదయనముత్తరో
జ్యోతిష్టోమా వైశ్వానరోతిరాత్రో భవతి జ్యోతిరేవ పురస్తాద్దధతే సువర్గస్య
లోకస్యానుఖ్యాత్యై చతుర్విగ్ంశః ప్రాయణీయో భవతి చతుర్విగ్ంశతిరర్థమాసాః [౩]
సంవథ్సరః ప్రయన్త ఏవ సంవథ్సరే ప్రతి తిష్ఠన్తి తస్య త్రిణి చ శతాని షష్టిశ్చ
స్తోత్రీయాస్తావతీః సంవథ్సరస్య రాత్రయ ఉభే ఏవ సంవథ్సరస్య రూపే ఆప్నువన్తి తే
సగ్గ్స్థిత్యా అరిష్ట్యా ఉత్తరైరహోభిశ్చరన్తి షడహో భవన్తి షడ్వా ఋతవః సంవథ్సర
ఋతుష్వేవ సంవథ్సరే ప్రతి తిష్ఠన్తి గౌశ్చాకాయుశ్చ మధ్యతః స్తోమో భవతః
సంవథ్సరస్యైవ తన్మిథునం మధ్యతో [౪] దధతి ప్రజననాయ జ్యోతిరభితో భవతి

వి॒మో॒చ॒న॒మే॒వ త॒చ్ఛన్దా॒గ్స్యే॒వ తద్వి॒మో॒కం య॒న్త్యథో॑ ఉ॒భయ॑తోజ్యోతి॒షైవ ప॒డహే॑న
సు॒వర్గం లో॒కం యన్తి॑ బ్ర॒హ్మవా॒దినో॑ వద॒న్త్యాస॒తే కేన॑ యన్తీ॒తి దే॒వయా॑సేన పథే॒తి
బ్రూ॒యాచ్ఛన్దా॒గ్ంసి పై దే॒వయా॑నః ప॒న్థా గా॒యత్రీ త్రి॒ష్టుబ్జ॑గతీ జ్యోతి॒ర్వై గా॒యత్రీ
గౌ॒స్త్రిష్టు॒గాయు॒ర్జగతీ॑ యదే॒తే స్తో॒మా భ॑వన్తి దే॒వయా॑సేనైవ [౫] తత్ప॒థా యన్తి॑ స॒మాన॑గ్ం
సా॒మ భ॑వతి దే॒వలోకో॑ పై సా॒మ దే॒వలోకా॑దే॒వ న య॒న్త్యన్యాఅ॒న్యా ఋ॒చో భ॑వన్తి
మను॒ష్యలోకో॑ వా ఋ॒చో మను॒ష్యలోకా॑దే॒వాన్యమన్యం॑ దే॒వలోక॑మ॒భ్యారోహ॑న్తో
యన్త్య॒భివర్తో॑ బ్ర॒హ్మసా॒మం భ॑వతి సు॒వర్గస్య లో॒కస్యాభి॑వృత్త్యా అ॒భిజిద్భ॑వతి సు॒వర్గస్య
లో॒కస్యాభి॑జిత్త్యై విశ్వ॒జిద్భవతి॑ విశ్వస్య జిత్త్యై మా॒సిమా॑సి పృ॒ష్ఠాన్యప॑ యన్తి
మా॒సిమా॑స్యతిగ్రా॒హ్య గృ॒హ్యన్తే మా॒సిమా॑స్యే॒వ వీ॒ర్యం దధతి॑ మా॒సాం ప్రతి॑ష్ఠిత్యా
ఉపరి॒ష్ఠాన్మాసాం॑ పృ॒ష్ఠాన్యప॑ యన్తి తస్మాదుపరి॒ష్ఠాదోష॑ధయః ఫలం గృ॒హ్యన్తి॥[౬]

గో॒సత్రం॑ వా ఏ॒తి సం॒వత్స॑రో॒ర్థమా॑సా మి॒థున॑మృ॒ధ్యతో దే॒వయా॑సేనై॒వ వీ॒ర్యన్త్ర॑యోదశం చ॥7.5.1॥

గా॒వో వా ఏ॒తథ్సత్ర॑మా॒సతాన్ శృ॒జ్గాః సతీః శృ॒జ్గాణి॑ సి॒షాసన్తి॑స్త్తా॒సాం దశ॑ మా॒సా నిష॑ణ్ణా
ఆ॒సన్న॒థ శృ॒జ్గాణ్య॑జాయన్త తా అ॒బ్రువ॑న్నరాథ్సో॒స్మిత్తిష్ఠా॒మాన్ తజ్గా॑మమరు॒థస్మిహి॑
యే॒న కా॑మే॒న న్య॑షదామే॒తి తాసా॑ము త్వా అ॒బ్రువ॑న్నర్థా వా యా॒వతీ॑ర్వాన్సా॒మహో
ఏ॒వేమా॑ ద్వాదశౌ మా॒సౌ సం॒వత్స॑రగ్ం సం పాద్యో॒త్తిష్ఠామే॒తి తాసా॑- [౭] న్ద్వాద॒శే మా॑సి
శృ॒జ్గాణి॑ ప్రా॒వర్తన్త॑ శ్ర॒ద్ధయా॑ వాశ్ర॒ద్ధయా॑ వా తా ఇ॒మా యా॑స్మాపరా ఉ॒భయ్యో వా॑వ
తా ఆర్థ్న॒వన్ యాశ్చ శృ॒జ్గాణ్య॑సన్వన్ యాశ్చోర్జ॒మవారు॑న్ధతర్థో॒తి దశ॑సు
మా॒సూత్తి॑ష్ఠన్నుధ్నో॒తి ద్వాద॒శసు॑ య ఏ॒వం వేద॑ పదే॒న ఖలు॑ వా ఏ॒తే యన్తి॑ వి॒న్ధతి॑ ఖలు
పై పదే॒న యన్త॑ద్వా ఏ॒తద్బ॒ద్ధమ॑యనం తస్మాదే॒తద్గోస॑ని॥[౮]

తిష్ఠామే॒తి తాసా॑న్తస్మాద్వే చ॥7.5.2॥

ప్రథమే మాసి పృష్ఠాన్యప యన్తి మధ్యమ ఉప యన్త్యత్తమ ఉప యన్తి తదాహుర్యాం
 వై త్రిరేకస్యాహ్న ఉపసీదన్తి దహం వై సాపరాభ్యాం దోహాభ్యాం దుహేఽథ కుతః సా
 ధోక్ష్యతే యాం ద్వాదశ కృత్వ ఉపసీదన్తీతి సంవత్సరగ్ం సం పాద్యోత్తమే మాసి
 సకృత్పృష్ఠాన్యపేయుస్తద్యజమానా యజ్ఞం పశూనవ రున్ధతే సముద్రం వా [౯]
 ఏతేఽనవారమపారం ప్ర ప్లవన్తీ యే సంవత్సరముపయన్తి యద్బృహద్రథంతరే
 అన్వరేజ్యుర్యథా మధ్యే సముద్రస్య ప్లవమన్వరేజ్యుస్తాదృక్తదనుధ్వర్గం
 బృహద్రథంతరాభ్యామిత్వా ప్రతిష్ఠాఙ్గచ్ఛన్తి సర్వేభ్యో వై కామేభ్యః సంధిర్దుహే
 తద్యజమానాః సర్వాన్మామానవ రున్ధతే||[౧౦]

సముద్రం వై చతుస్త్రిగ్ంశచ్ఛ||7.5.3||

సమాన్య ఋచో భవన్తి మనుష్యలోకో వా ఋచో మనుష్యలోకాదేవ న
 యన్త్యన్యదన్యథామ భవతి దేవలోకో వై సామ దేవలోకాదేవాన్యమన్యం మనుష్యలోకం
 ప్రత్యవరోహన్తో యన్తి జగతీమగ్ర ఉప యన్తి జగతీం వై ఛన్దాగ్ంసి
 ప్రత్యవరోహన్త్యాగ్రయణం గ్రహ బృహత్పృష్ఠాని త్రయస్త్రిగ్ంశగ్ం
 స్తోమాస్తస్మాజ్జ్యాయాగ్ంసం కనీయాన్ప్రత్యవరోహతి వైశ్వకర్మణో గృహ్యతే విశ్వాన్వేవ తేన
 కర్మాణి యజమానా అవ రున్ధత ఆదిత్యో [౧౧] గృహ్యత ఇయం వా అదితిరస్యామేవ ప్రతి
 తిష్ఠన్త్యన్యోఽన్యో గృహ్యతే మిథునత్వాయ ప్రజాత్యా అవాన్తరం వై దశరాత్రేణ ప్రజాపతిః
 ప్రజా అసృజత యద్దశరాత్రో భవతి ప్రజా ఏవ తద్యజమానాః సృజన్త ఏతాగ్ం హ వా
 ఉదఙ్కః శౌల్బాయనః సత్రస్యర్థిమువాచ యద్దశరాత్రో యద్దశరాత్రో భవతి సత్రస్యద్ధర్యా
 అథో యదేవ పూర్వేష్వహస్సు విలోమ క్రియతే తస్యైవైషా శాన్తిః||[౧౨]

ఆదిత్యస్తస్యేవ ద్వే చ||7.5.4||

యది సోమో సగ్ంసుతౌ స్వాతాం మహతి రాత్రియై ప్రాతరనువాకముపాకుర్యాత్పూర్వో
వాచం పూర్వో దేవతాః పూర్వశ్చన్దాగ్ంసి వృజ్మే వృషణ్వతీం ప్రతిపదం
కుర్యాత్ప్రాతఃసవనాదేపైషామిన్ద్రం వృజ్మేఽథో ఖల్వాహుః సవనముఖేసవనముఖే కార్యేతి
సవనముఖాథ్వనముఖాదేపైషామిన్ద్రం వృజ్మే సంవేశాయోపవేశాయ
గాయత్రియాస్త్రీష్టభో జగత్యా అనుష్టభః పజ్మ్యా అభిభూత్యై స్వాహా ఛన్దాగ్ంసి వై
సంవేశ ఉపవేశశ్చన్దోభిరేపైషా- [౧౩] ఇన్దాగ్ంసి వృజ్మే సజనీయగ్ం శస్యం విహవ్యగ్ం
శస్యమగస్త్యస్య కయాశుభీయగ్ం శస్యమేతావద్వా అస్తి యావదేతద్వావదేవాఽస్తి తదేషాం
వృజ్మే యది ప్రాతః సవనే కలశో దీర్యేత వైష్ణవీషు శిపివిష్టవతీషు స్తువీరన్యదైవ
యజ్ఞస్యాఽతిరిచ్యతే విష్ణుం తచ్ఛిపివిష్టమభ్యతి రిచ్యతే తద్విష్ణుః శిపివిష్టోఽతిరిక్త
ఏవాతిరిక్తం దధాత్యథో అతిరిక్తేనైవాఽతిరిక్తమాప్త్వాఽవ రున్ధతే యది మధ్యన్దిసే దీర్యేత
వషట్కారనిధనగ్ం సామ కుర్యుర్వషట్కారో వై యజ్ఞస్య ప్రతిష్ఠా
ప్రతిష్ఠామేవైనద్గమయన్తి యది తృతీయసవన ఏతదేవ||[౧౪]
భన్దోభిరేపైషామవైకాన్స విగ్ంశతిశ్చ||7.5.5||

షడ హైర్మాసాన్త సంపాద్యాఽహరుఢ్సజన్తి షడ హైర్హి మాసాన్త సం
పశ్యన్త్యర్థమాసైర్మాసాన్త సంపాద్యాఽహరుఢ్సజన్త్యర్థమాసైర్హి
మాసాన్త సంపశ్యన్త్యమావాయయా మాసాన్త సంపాద్యాఽహరుఢ్సజన్త్యమావాస్యయా హి
మాసాన్త సం పశ్యన్తి పౌర్ణమాస్యా మాసాన్త సంపాద్యాఽహరుఢ్సజన్తి పౌర్ణమాస్యా హి
మాసాన్త సం పశ్యన్తి యో వై పూర్ణ ఆసిజ్ఞాతి పరా స సిజ్ఞాతి యః పూర్ణాదుదచతి [౧౫]
ప్రాణమస్మిన్త సం దధాతి యత్పౌర్ణమాస్యా మాసాన్త సంపాద్యాఽహరుఢ్సజన్తి
సంవథ్సరాయేవ తత్ప్రాణం దధతి తదను సత్ప్రాణః ప్రాణన్తి యదహర్నోఢ్సజేయుర్యథా
దృతిరుపనద్ధో వి పతత్యేవగ్ం సంవథ్సరో విపతేదార్తిమార్ఘేయుర్యత్పౌర్ణమాస్యా

మా॑సా॒స్థం॑పా॒ద్యాక॑హ॒రుఁథ్స॑జన్తి॒ సం॑వ॒థ్సరా॒యైవ॑ తదు॒దానం॑ ద॒ధతి॑ తదను॒ సత్రి॑ణ ఉ-
 [౧౬] దనన్తి॒ నాక॑క॒ర్తిమా॒ర్ఘన్తి॑ పూ॒ర్ణమా॑సే॒ వై దే॒వానా॑గ్ం సు॒తో యత్పూ॑ర్ణమా॒స్యా
 మా॑సా॒స్థం॑పా॒ద్యాక॑హ॒రుఁథ్స॑జన్తి॒ దే॒వానా॑మే॒వ తద్య॑జ్జే॒న య॒జ్ఞం ప్ర॒త్యవ॑రోహన్తి॒ వి వా
 ఏ॒తద్య॑జ్ఞం చి॒న్దన్తి॒ యత్ష॑డహ॒సం తత॑గ్ంసన్తమ॒థాక॑హ॒రుఁథ్స॑జన్తి॒ ప్రా॒జాప॑త్యం
 ప॒శుమా॑లభన్తి॒ ప్ర॒జాప॑తిః స॒ర్వా దే॒వతా॑ దే॒వతా॑భిరే॒వ య॒జ్ఞగ్ం స॒ం తన్వ॑న్తి॒ యన్తి॒ వా ఏ॒తే
 స॒వనా॑ద్యేకహ- [౧౭] రు॒థ్సజన్తి॑ తురీ॒యజ్ఞ॑లు వా ఏ॒తథ్స॑వనం॒ యథా॑స్సా॒న్యాయ్యం॑
 యథా॑స్సా॒న్యాయ్యం॑ భ॒వతి॑ తే॒నైవ స॒వనా॑న్న్య॒యన్తి॒ సము॑పహూ॒య భక్ష॑యన్త్యే॒తథ్సోమ॑పీ॒థా
 హ్యేత॑ర్హి॒ యథా॑యతనం॒ వా ఏ॒తేషా॑గ్ం స॒వన॑భాజో దే॒వతా॑ గచ్ఛన్తి॒
 యేక॑హ॒రుఁథ్స॑జన్త్యను॒సవ॑నం పు॒రోడా॑శాన్ని॒ర్వప॑న్తి॒ యథా॑యతనాదే॒వ స॒వన॑భాజో దే॒వతా॑
 అ॒వ రు॒న్ధతే॑కపా॒లాన్పా॑తః స॒వన॑ ఏ॒కాద॑శకపా॒లాన్మాధ్యం॑ది॒సే స॒వసే॑
 ద్వాద॑శకపా॒లాగ్ంస్తృ॑తీయస॒వసే॑ ఛ॒న్దాగ్ంస్యే॒వాక॑ప్తా॒వ రు॒న్ధతే॑ వైశ్వదే॒వశ్చా॑రుం
 తృ॑తీయస॒వసే॑ ని॒ర్వప॑న్తి॒ వై శ్వదే॒వం వైతృ॑తీయస॒వనం॑ తే॒నైవ తృ॑తీయస॒వనా॑న్న్య॒యన్తి॑॥

[౧౮]

ఉద॒చత్స॒ద్యోక॑హ॒రాప్తా॑ పశ్చ॒దశ॑ చ||7.5.6||

ఉ॒థ్సజ్యం॑ ౩ నో॒థ్సజ్యం॑ ౩ మి॒తి మీ॒మాగ్ం॑సన్తే
 బ్ర॒హ్మ॒వాది॑నస్తద్వాహు॒రుఁథ్స॑జ్యమీ॒వేత్య॑మా॒వాస్యా॑యాశ్చ
 పౌ॒ర్ణమా॑స్యాశ్చో॒థ్సజ్య॑మి॒త్యాహు॑రే॒తే హి॒ య॒జ్ఞం వ॒హత॑ ఇ॒తి తే॒ త్వావ॑ నో॒థ్సజ్యే॑
 ఇ॒త్యాహు॑ర్యే అ॒వాన్త॑రం య॒జ్ఞమే॒భజా॑తే ఇ॒తి యా॒ ప్రథ॑మా వ్య॒ష్టకా॑
 తస్యా॑ము॒థ్సజ్య॑మి॒త్యాహు॑రే॒ష వై మా॒సో వి॒శర॑ ఇ॒తి నాక॑క॒దిష్ట- [౧౯]
 ము॒థ్సజ్యే॑యుర్యదాదిష్టము॒థ్సజ్యే॑యుర్యాదృశే॒ పునః॑ ప॒ర్యాప్లా॑పే మధ్యే॒ షడ॑హస్య స॒ం
 పద్యే॑త షడ॒హైరా॑సా॒స్థం పా॒ద్య యథ్స॑ప్తమమహస్తస్మి॒న్నుథ్స॑జ్యేయుస్తదగ్నయే

వసుమతే పురోడాశమష్టాకపాలం నిర్వపేయరైన్త్రం దధీన్త్రాయ మరుత్వతే
 పురోడాశమేకాదశకపాలం వైశ్వదేవం ద్వాదశకపాలమగ్నైర్వై వసుమతః ప్రాతః సవనం
 యదగ్నయే వసుమతే పురోడాశమష్టాకపాలం నిర్వపన్తి దేవతామేవ తద్భాగినీం కుర్వన్తి
 [౨౦] సవనమష్టాభిరుప యన్తి యదైన్త్రం దధి భవతీన్త్రమేవ తద్భాగధేయాన్న
 చ్యావయన్తీన్త్రస్య వై మరుత్వతో మాధ్యన్దిన్గం సవనం యదిన్త్రాయ మరుత్వతే
 పురోడాశమేకాదశకపాలం నిర్వపన్తి దేవతామేవ తద్భాగినీం కుర్వన్తి సవనమేకాదశభిరుప
 యన్తి విశ్వేషాం వై దేవానామృభుమతాం తృతీయసవనం యదైశ్వదేవం ద్వాదశకపాలం
 నిర్వపన్తి దేవతా ఏవ తద్భాగినీః కుర్వన్తి సవనం ద్వాదశభి- [౨౧] రుప యన్తి ప్రాజాపత్యం
 పశుమా లభన్తి యజ్ఞో వై ప్రజాపతిర్యజ్ఞస్యాననుసర్గాయాభివర్త ఇతః షణ్మాసో
 బ్రహ్మసామం భవతి బ్రహ్మ వా అభివర్తో బ్రహ్మణైవ తథ్నువర్గం లోకమభివర్తయన్తో యన్తి
 ప్రతికూలమివ హేతః సువర్గో లోకైన్త్ర క్రతుం న ఆ భర పితా పుత్రేభ్యో యథా శిక్షా నో
 అస్మిన్పురుహూత యామని జీవా జ్యోతిరశీమహిత్యముత ఆయతాగ్ం షణ్మాసో
 బ్రహ్మసామం భవత్యయం వై లోకో జ్యోతిః ప్రజా జ్యోతిరిమమేవ తల్లోకం పశ్యన్తోభివదన్త
 ఆ యన్తి॥[౨౨]

నానదిష్టజ్గర్వన్తి ద్వాదశభిరితి విగ్ంశతిశ్చ॥7.5.7॥

దేవానాం వా అన్తజ్ఞగ్మషామిన్త్రియం వీర్యమపాకామత్తతోశేనాకావారున్ధత తతోశస్య
 క్రోశత్వం యతోశేన చాత్వాల్స్యాన్తే స్తువన్తి యజ్ఞస్త్వేవాన్తజ్గత్వేన్త్రియం వీర్యమవ
 రున్ధతే సత్రస్యధర్యాకహవనీయస్యాన్తే స్తువన్త్యగ్నిమేవోపద్రష్టారం కృత్వర్ధిముప యన్తి
 ప్రజాపతీర్హృదయేన హవిర్ధానేన్తః స్తువన్తి ప్రేమాణమేవాన్తస్య గచ్ఛన్తి శ్లోకేన
 పురస్తాథ్నదసః [౨౩] స్తువన్త్యనుశ్లోకేన పశ్చాద్యజ్ఞస్త్వేవాన్తజ్గత్వా శ్లోకభాజో భవన్తి
 నవభిరధ్వర్యురుద్గాయతి నవ వై పురుషే ప్రాణాః ప్రాణాసేవ యజమాసేషు దధాతి సర్వా

ఐ॒న్త్రి॒యో భ॒వన్తి॒ ప్రాణే॑ష్వే॒న్త్రియం॑ ద॒ధత్య॑ప్రతిహృ॒తాభి॑రుద్గా॒యతి॒ తస్మా॑త్పు॒రుషః॑
 స॒ర్వాణ్య॒న్యాని॑ శీ॒ర్షోఽజ్గా॑ని ప్రత్యచతి శిర ఏ॒వ న ప॑శ్చాద॒శగ్ం ర॑థ॒న్తరం॑
 భ॒వతీ॑న్త్రియమే॒వాక॑వ రు॒న్ధతే॑ సప్తదశం [౧౪] బృ॒హద॒న్నాద్య॑స్యాక॒వరుద్ధ్యా॑ అథో పై॒వ తేన॑
 జాయ॒న్త ఏక॑విగ్ంశం భ॒ద్రం ద్వి॒పదా॑సు ప్రతిష్ఠితై॒త్య ప॑త్నయ ఉప గాయన్తి మిథునత్వాయ
 ప్ర॒జాత్యై॒ ప్ర॒జాప॑తిః ప్ర॒జా అ॑సృజత సోకామయతాకసామహగ్ం రా॒జ్యం పరీ॑యామితి
 తాసాగ్ం రా॒జసే॑నైవ రా॒జ్యం ప॑ర్యైత్తద్రాజనస్య రాజనత్వం యద్రాజనం భవతి ప్ర॒జానా॑మే॒వ
 తద్య॑జమానా రా॒జ్యం పరి॑ యన్తి పశ్చా॒విగ్ంశం॑ భవతి ప్ర॒జాప॑తే- [౧౫] రా॒ష్ట్రై
 ప॒శ్చాభి॑స్తిష్ఠన్తః స్తు॒వన్తి దే॒వలో॑కమే॒వాభి॑ జయన్తి ప॒శ్చాభి॑రాసీనా మనుష్యలోకమే॒వాభి॑
 జయన్తి దశ సం పద్యన్తే దశాక్షరా విరాడన్నం విరాడ్విరాజైవాకన్నాద్యమవ రు॒న్ధతే॑
 ప॒శ్చాధా॑ వినిషద్య స్తు॒వన్తి ప॒శ్చా ది॑శో దిక్ష్యే॒వ ప్రతి॑ తిష్ఠన్త్యైకయాకస్తతయా సమాయన్తి
 దిగ్భ్య ఏ॒వాక॑న్నాద్యగ్ం సమ్భ॒రన్తి తా॑భిరుద్గాతోద్గా॒యతి దిగ్భ్య ఏ॒వాక॑న్నాద్యగ్ం [౧౬]
 సంభృ॒త్య తే॒జ ఆ॒త్మన్ద॑ధతే తస్మాదే॒కః ప్రా॑ణః స॒ర్వాణ్యజ్గా॑న్యవత్యథో యథా సుప॒ర్ణ
 ఉ॒త్పతి॑ష్యజ్ఞిర ఉత్త॒మం కు॒రుత ఏ॒వమే॒వ తద్య॑జమానాః ప్ర॒జానా॑ముత్త॒మా
 భ॒వన్త్యాస॑న్దీముద్గాతాక రోహతి సామ్రా॒జ్యమే॒వ గ॑చ్ఛన్తి ప్లే॒జ్ఞగ్ం హో॑తా నాకస్యై॒వ
 పృ॒ష్ఠగ్ం రోహ॑న్తి కూర్చావధ్వర్చుర్బృ॒ధ్నస్యై॒వ వి॒ష్టపం॑ గచ్ఛన్త్యైతావన్తో వై దే॒వలో॑కాస్తేష్వే॒వ
 యథా॑పూర్వం ప్రతి తిష్ఠన్త్యథో ఆక్రమణమే॒వ తథే॑తుం యజమానాః కుర్వతే సు॒వర్గ॑స్య
 లోక॑స్య సమష్టై॒న్ [౧౭]

సద॑సస్సప్తదశం ప్ర॒జాప॑తేర్గా॒యతి దిగ్భ్య ఏ॒వాక॑న్నాద్యం ప్రత్యేకాదశ చ||7.5.8||

అ॒ర్కేణ॑ వై సహస్రశః ప్ర॒జాప॑తిః ప్ర॒జా అ॑సృజత తాభ్య ఇలాన్దీనేరాల్లాతామవాకరు॒న్ధ
 యదర్క్యం భవతి ప్ర॒జా ఏ॒వ తద్య॑జమానాః సృజన్త ఇలాన్దం భవతి ప్ర॒జాభ్య ఏ॒వ
 సృ॒ష్టాభ్య ఇరా॑ల్లాతామవ రు॒న్ధతే తస్మా॑ద్యాగ్ం సమాగ్ం స॒త్రగ్ం సమృ॑ద్ధం

క్షోధుకాస్తాగ్ం సమాం ప్రజా ఇషగ్ హ్యసామూర్జమాదదతే యాగ్ం సమాం
 వ్యుద్ధమక్షోధుకాస్తాగ్ం సమాం ప్రజా [౨౦] న హ్యసామిషమూర్జమాదదత ఉత్క్రేదం
 కుర్వతే యథా బన్ధాన్ముముచానా ఉత్క్రేదం కుర్వత ఏవమేవ తద్యజమానా
 దేవబన్ధాన్ముముచానా ఉత్క్రేదం కుర్వత ఇషమూర్జమాత్మన్దధానా వాణః శతతన్తుర్భవతి
 శతాయుః పురుషః శతేన్ద్రియ ఆయుష్యేవేన్ద్రియే ప్రతి తిష్ఠన్యాజిం
 ధావన్త్యనభిజితస్యాఽభిజిత్యై దున్దుభీన్తమాఘ్నున్తి పరమా వా ఏషా వాగ్యా దున్దుభౌ
 పరమామేవ [౨౧] వాచమవ రున్ధతే భూమిదున్దుభిమా ఘ్నున్తి యైవేమాం వాక్ప్రవిష్టా
 తామేవాఽవ రున్ధతేఽథో ఇమామేవ జయన్తి సర్వా వాచో వదన్తి సర్వాసాం
 వాచామవరుద్ధ్యా ఆర్తే చర్మన్వాయచ్ఛేతే ఇన్ద్రియస్యాఽవరుద్ధ్యా ఆఽన్యః క్రోశతి
 ప్రాఽన్యః శగ్ంసతి య ఆక్రోశతి పునాత్యేవైనాన్ధ యః ప్రశగ్ంసతి పూతేష్వేవాఽన్నాద్యం
 దధాత్యృషిక్పతం చ [౩౦] వా ఏతే దేవక్పతం చ పూర్వైర్వాసైరవ రున్ధతే
 యద్భూతేచ్ఛదాగ్ం సామాని భవన్త్యభయస్యాఽవరుద్ధ్యై యన్తి వా ఏతే మిథునాద్యే
 సంవత్సరముపయన్త్యన్తర్వేది మిథునౌ సమ్భవతస్తేనైవ మిథునాన్య యన్తి||[౩౧]
 వ్యుద్ధమక్షోధుకాస్తాగ్ం సమాం ప్రజాః పరమామేవ చ త్రిగ్ంశచ్ఛ||7.5.9||

చర్మాఽవ భిన్దన్తి పాప్మానమేవైషామవ భిన్దన్తి మాఽప రాథీర్మాఽతి వ్యాథీరిత్యాహ సం
 ప్రత్యేవైషాం పాప్మానమవ భిన్దన్త్యదకుమ్భానధినిధాయ దాస్యో మారాజీయం పరి
 నృత్యన్తి పదో నిఘ్నుతీరిదం మధుం గాయన్త్యో మధు పై దేవానాం పరమమన్నాద్యం
 పరమమేవాఽన్నాద్యమవ రున్ధతే పదో ని ఘ్నున్తి మహీయామేవైషు దధతి||[౩౨]
 చర్మైకాన్య పశ్చాశతీ||7.5.10||

పృథివ్యై స్వాహాఽన్తరిక్షాయ స్వాహా దివే స్వాహా సం ప్లోష్వతే స్వాహా సం ప్లవమానాయ

స్వా॒హా సం॑ ప్లు॒తాయ॑ స్వా॒హా మే॒ధాయ॑ష్వతే॒ స్వా॒హా మే॒ఘాయ॑తే॒ స్వా॒హా మే॒ఘితాయ॑
 స్వా॒హా మే॒ఘాయ॑ స్వా॒హా నీ॒హరాయ॑ స్వా॒హా ని॒హకాయ॑ స్వా॒హా ప్రా॒సచాయ॑ స్వా॒హా
 ప్ర॒చలా॑కాయై స్వా॒హా విద్యో॑తిష్వతే॒ స్వా॒హా విద్యో॑తమా॒నాయ॑ స్వా॒హా సం॒విద్యో॑తమా॒నాయ॑
 స్వా॒హా స్త॒నయి॑ష్వతే॒ స్వా॒హా స్త॒నయ॑తే స్వా॒హోగ్ర॑గ్గ్ స్త॒నయ॑తే స్వా॒హా వర్షి॑ష్వతే॒ స్వా॒హా
 వర్ష॑తే స్వా॒హోఽభి॑వర్షతే॒ స్వా॒హా పరి॑వర్షతే॒ స్వా॒హా సం॒వర్ష॑తే [33] స్వా॒హోఽను॑వర్షతే
 స్వా॒హా శీ॒కాయ॑ష్వతే॒ స్వా॒హా శీ॒కాయ॑తే స్వా॒హా శీ॒కితాయ॑ స్వా॒హా ప్రో॑షిష్వతే॒ స్వా॒హా
 పు॒ష్ణతే॑ స్వా॒హా పరి॑పుష్ణతే॒ స్వా॒హోద్గ్ర॑హీష్వతే॒ స్వా॒హోద్గ్ర॑హతే॒ స్వా॒హోద్గ్ర॑హితాయ॑
 స్వా॒హా విప్లో॑ష్వతే॒ స్వా॒హా వి॒ష్ణవ॑మా॒నాయ॑ స్వా॒హా వి॒ప్లుతాయ॑ స్వా॒హోఽత॑స్వతే
 స్వా॒హోఽఽత॑పతే॒ స్వా॒హోగ్ర॑మాతపతే॒ స్వా॒హార్క॑భ్యః స్వా॒హా య॑జుర్భ్యః స్వా॒హా సా॑మభ్యః
 స్వా॒హోఽఙ్గి॑రోభ్యః స్వా॒హా వేదే॑భ్యః స్వా॒హా గా॑థాభ్యః స్వా॒హా నారా॑శగ్ంసీభ్యః స్వా॒హా రైభీ॑భ్యః
 స్వా॒హా సర్వ॑స్మై స్వా॒హా॥[34]

సం॒వర్ష॑తే రైభీ॑భ్యస్వా॒హా ద్యే॑ చ॥7.5.11॥

ద॒త్వతే॑ స్వా॒హోఽద॒న్తకాయ॑ స్వా॒హా ప్రా॒ణినే॑ స్వా॒హోఽప్రా॒ణాయ॑ స్వా॒హా ము॒ఖవ॑తే
 స్వా॒హోఽము॒ఖాయ॑ స్వా॒హా నా॑సికవతే॒ స్వా॒హోఽనా॑సికాయ॑ స్వా॒హోఽక్ష॑ణ్యతే
 స్వా॒హోఽన॑సికాయ॑ స్వా॒హోక॒ర్ణినే॑ స్వా॒హోఽక॒ర్ణకాయ॑ స్వా॒హా శీ॒ర్షణ్య॑తే స్వా॒హోఽశీ॒ర్షకాయ॑
 స్వా॒హా ప॒ద్వతే॑ స్వా॒హోపా॑దకాయ॑ స్వా॒హా ప్రా॒ణతే॑ స్వా॒హోఽప్రా॒ణతే॑ స్వా॒హా వద॑తే
 స్వా॒హోఽవద॑తే స్వా॒హా ప॒శ్యతే॑ స్వా॒హోఽప॒శ్యతే॑ స్వా॒హా శృ॑ణ్వతే స్వా॒హోఽశృ॑ణ్వతే స్వా॒హా
 మ॒నస్వి॑నే స్వా॒హా- [35] ఽమ॒నసే॑ స్వా॒హా రే॒తస్వి॑నే స్వా॒హోఽరే॒తస్కాయ॑ స్వా॒హా ప్ర॒జాభ్యః
 స్వా॒హా ప్ర॒జన॑నాయ॑ స్వా॒హోలో॑మవతే॒ స్వా॒హోఽలో॑మకాయ॑ స్వా॒హా త్వ॑చే స్వా॒హోఽత్వ॑క్కాయ॑
 స్వా॒హా చ॒ర్మణ్య॑తే స్వా॒హోఽచ॒ర్మకాయ॑ స్వా॒హా లో॒హిత॑వతే॒ స్వా॒హోఽలో॒హితాయ॑ స్వా॒హా
 మా॒గ్ంస॑న్వతే॒ స్వా॒హోఽమా॒గ్ంస॑కాయ॑ స్వా॒హా స్నా॑వభ్యః స్వా॒హోఽస్నా॑వకాయ॑

స్వా॑హా॒క॒స్థ॒న్వ॒తే॒ స్వా॑హా॒క॒న॒స్థికా॑య॒ స్వా॑హా॒ మ॒జ్జ॒న్వ॒తే॒ స్వా॑హా॒క॒మ॒జ్జికా॑య॒ స్వా॑హా॒క॒జ్గీ॒నే॒
 స్వా॑హా॒క॒న॒జ్గా॑య॒ స్వా॑హా॒క॒త్మ॒నే॒ స్వా॑హా॒క॒నా॒త్మ॒నే॒ స్వా॑హా॒ స॒ర్వ॒స్మై॒ స్వా॑హా॑॥[3౬]
 మ॒న॒స్వినే॑ స్వా॑హా॒క॒నా॒త్మ॒నే॒ స్వా॑హా॒ ద్వే॒ చ॑॥7.5.12॥

క॒స్త్వా॑ యు॒నక్తి॑ స త్వా॑ యు॒నక్తు॑ వి॒ష్ణుస్త్వా॑ యు॒నక్త్వ॑స్య య॒జ్ఞస్య॑ధ॒ర్మైః మ॒హ్యగ్ం॑
 సం॒నత్యా॑ అ॒ము॒ష్మైః కా॒మాయా॑క॒యుషే॑ త్వా ప్రా॒ణాయ॑ త్వాపా॒నాయ॑ త్వా వ్యా॒నాయ॑
 త్వా॒వ్యు॒ష్మైః త్వా ర॒యైః త్వా రా॒ధసే॑ త్వా ఘోషా॒య త్వా పో॒షాయ॑ త్వాక॒రాద్ధోషా॑య॒
 త్వాప్ర॑చ్యు॒త్యై త్వా॑॥[3౭]
 క॒స్త్వా॑ఽష్టా॒త్రిగ్ంశ॑తీ॥7.5.13॥

అ॒గ్నయే॑ గా॒యత్రా॑య త్రి॒వృ॒తే రా॒ధన్త॑రాయ వా॒సన్తా॑యాక॒ష్టాక॑పాల ఇ॒న్త్రాయ॑
 త్రి॒ష్టు॒భాయ॑ ప॒శ్చద॒శాయ॑ బా॒ర్హతా॑య గై॒ష్మాయై॑కాదశకపా॒లో విశ్వే॑భ్యో దే॒వేభ్యో॑
 జా॒గతే॑భ్యః స॒ప్తద॑శేభ్యో వై॒రూపే॑భ్యో వా॒ర్షికే॑భ్యో ద్వాద॒శక॑పా॒లో
 మి॒త్రావ॑రుణాభ్యామానుష్టుభాభ్యామే॒కవి॑గ్ంశాభ్యాం వై॒రాజా॑భ్యాగ్ం శా॒రదా॑భ్యాం ప॒యస్యా॑
 బృ॒హస్ప॑తయే పా॒జ్మాయ॑ త్రి॒ణవా॑య శా॒క్వరాయ॑ హై॒మన్తి॑కాయ చ॒రుః స॒విత్ర॑
 ఆ॒తి॒చ్ఛన్త॑సాయ త్ర॒యస్త్రి॑గ్ంశాయ రై॒వతా॑య శై॒శిరాయ॑ ద్వాద॒శక॑పా॒లోది॑త్యై
 వి॒ష్ణుప॑త్త్యై చ॒రుర॑గ్నయే వై॒శ్వాన॑రాయ ద్వాద॒శక॑పా॒లోను॑మత్యై చ॒రుః కా॒య
 ఏ॒కక॑పాలః॥[3౮]

అ॒గ్నయే॑ది॒త్యా అ॒ను॒మత్యై॑ స॒ప్తచ॑త్వారిగ్ంశతీ॥7.5.14॥

యో వా అ॒గ్నా॒వగ్నిః॑ ప్ర॒ప్రి॒యతే॑ యశ్చ నో॒మో రా॒జా త॑యోరే॒ష ఆ॒తి॒ధ్యం॑
 యదగ్ని॑షోమీయాక॒థైష రు॒ద్రో యశ్చీ॒యతే॑ యధ్నం॑చి॒తేగ్నా॑వే॒తాని॑ హ॒వీగ్ంషి॑ న

ని॒ర్వ॒పేదే॒ష ఏ॒వ రు॒ద్రోఽశా॒న్త ఉ॒పోత్థా॑య ప్ర॒జాం ప॒శూన్ య॒జమా॑నస్యా॒భి మ॒న్యేత॑
 య॒థ్సంచితే॑ఽగ్నాపే॒తాని హ॒వీగ్ంషి॑ ని॒ర్వప॑తి భాగధే॒యేనై॒వైనగ్ం శ॒మయ॑తి నా॒స్య
 రు॒ద్రోఽశా॒న్త [౩౯] ఉ॒పోత్థా॑య ప్ర॒జాం ప॒శూన॑భి మ॒న్యతే॑ దశ హ॒వీగ్ంషి॑ భవ॒న్తి న॒వ వై
 పు॒రుషే॑ ప్రా॒ణా నాభి॑ర్దశమీ ప్రా॒ణాసే॒వ య॒జమా॑సే దధాత్యథో దశాక్ష॒రా
 వి॒రాడ॑న్మంవి॒రాడవ॑రాజ్యేవా॒న్నాద్యే॑ ప్ర॒తి తి॒ష్ఠత్యు॑తుభి॒ర్వా ఏ॒ష ఛ॒న్దోభిః॑ స్తోమైః
 పు॒ష్టైశ్చే॒తవ్య ఇ॒త్యాహు॑ర్యదే॒తాని హ॒వీగ్ంషి॑ ని॒ర్వప॑త్యు॒తుభిరే॒వైనం॑ ఛ॒న్దోభిః॑ స్తోమైః
 పు॒ష్టైశ్చి॒నుతే॑ దిశః సు॒షువా॑ణేనా- [౪౦] ఽభి॒జిత్వా ఇ॒త్యాహు॑ర్యదే॒తాని హ॒వీగ్ంషి॑ ని॒ర్వప॑తి
 ది॒శామ॑భిజిత్వా ఏ॒తయా॑ వా ఇ॒న్త్రం దే॒వా అ॒యాజ॑యన్తస్మాది॒న్త్రస॒వ ఏ॒తయా॑ మ॒నుం
 మ॒నుష్యా॑స్తస్మాన్మను॒సవో॑ యథే॒న్ద్రో దే॒వానాం॑ యథా మ॒నుర్మను॑ష్యా॒ణామే॒వం భ॑వతి య
 ఏ॒వం వి॒ద్వాసే॒తయే॒ష్ట్యా య॒జతే॑ ది॒గ్వతీః॑ పు॒రోఽను॑వాక్యా భవ॒న్తి స॒ర్వాసాం॑
 ది॒శామ॑భిజిత్వై॒||[౪౦]

అశాన్తస్సుషువాణేనైకచత్వారిగ్ంశచ్చ||7.5.15||

యః ప్రా॒ణతో ని॒మిష॑తో మ॒హితై॒వక ఇ॒ద్రాజా॑ జగతో బభూ॒వ| య ఈ॒శే అ॒స్య
 ద్వి॒పద॑శ్చతు॒ష్పదః॑ క॒స్మై దే॒వాయ హ॒విషా॑ విధే॒మ|| ఉ॒పయా॑మగృహీతోఽసి ప్ర॒జాప॑తయే
 త్వా జు॒ష్టఙ్గృ॒హ్ణామి త॒స్య తే ద్యౌర్మ॒హిమా॑ నక్ష॒త్రాణి॑ రూ॒పమాది॒త్యస్తే॑ తేజ॒స్తస్మై॑ త్వా
 మ॒హిమ్నే॑ ప్ర॒జాప॑తయే స్వాహా॑||[౪౧]

యః ప్రా॒ణతో ద్యౌరాది॒త్యోఽష్టా॑త్రిగ్ంశతీ||7.5.16||

య ఆత్మ॑దా బ॒లదా॑ య॒స్య వి॒శ్వ ఉ॒పాస॑తే ప్ర॒శిషం॑ య॒స్య దే॒వాః| య॒స్య ఛా॒యాఽమృ॑తం
 య॒స్య మృ॑త్యుః క॒స్మై దే॒వాయ హ॒విషా॑ విధే॒మ|| ఉ॒పయా॑మగృహీతోఽసి ప్ర॒జాప॑తయే
 త్వా జు॒ష్టఙ్గృ॒హ్ణామి త॒స్య తే పృ॒థివీ॑ మ॒హిమౌష॑ధయా వన॒స్పత॑యా రూ॒పమగ్ని॑స్తే

తే॒జ॒స్త॒స్మై॑ త్వా॒ మ॒హి॒మ్నే॑ ప్ర॒జా॒ప॒తయే॑ స్వా॒హా॑||[౪౩]

య॒ ఆత్మ॑దాః పృ॒థి॒వ్యగ్ని॑రే॒కాన్ చ॑త్వారి॒గ్శతీ॑||7.5.17||

ఆ బ్ర॒హ్మ॑న్బ్రా॒హ్మణో॑ బ్ర॒హ్మ॑వర్చ॒సీ జా॑యతా॒మాఽస్మి॑న్బ్రా॒హ్మే రా॑జ॒న్య ఇ॒ష॒వ్యః శూ॑రో
మ॒హా॒రథో॑ జా॒యతా॑ం దోగ్ధీ॒ ధే॒నుర్వో॑ధాఽన॒డవా॑నాశుః స॒ప్తిః పు॑ర॒న్ధిర్వో॑షా జి॒ష్ణా ర॑థే॒ష్ఠాః
స॒భేయో॑ యు॒వాఽఽస్య॑ య॒జమా॑నస్య వీ॒రో జా॑యతాం ని॒కామే॑ని॒కామే॑ నః ప॒ర్జన్యో॑ వర్ష॒తు
ఫ॒లిన్యో॑ న ఓ॒షధ॑యః ప॒చ్యంతా॑ం యోగక్షే॒మో నః క॑ల్పతామ్||[౪౪]

ఆ బ్ర॒హ్మ॑నేకచత్వారి॒గ్శతీ॑||7.5.18||

ఆఽక్రాన్ వా॒జీ పృ॒థి॒వీమ॑గ్నిం యు॒జమ॑కృత వా॒జ్యర్వా॑ఽక్రాన్ వా॒జ్యన్త॑రిక్షం వా॒యుం
యు॒జమ॑కృత వా॒జ్యర్వా॑ ద్యాం వా॒జ్యాఽక్ర॑గ్గ్స్త సూ॒ర్యం యు॒జమ॑కృత వా॒జ్యర్వా॑గ్నిస్తే
వా॒జిన్ యు॒జ్జను॑ త్వాఽఽ ర॒భే స్వ॑స్తి మా స॒ం పా॑రయ వా॒యుస్తే॑ వా॒జిన్ యు॒జ్జను॑ త్వాఽఽ
ర॒భే స్వ॑స్తి మా స॒ం [౪౫] పా॑రయాఽఽది॒త్యస్తే॑ వా॒జిన్ యు॒జ్జను॑ త్వాఽఽ ర॒భే స్వ॑స్తి మా స॒ం
పా॑రయ ప్రా॒ణధృ॑గసి ప్రా॒ణం మే దృ॑గ్ంహ వ్యా॒నధృ॑గసి వ్యా॒నం మే
దృ॑గ్ంహఽపా॒నధృ॑గస్యపా॒నం మే దృ॑గ్ంహ చక్షు॒రసి॑ చక్షు॒ర్మయి॑ ధే॒హి శ్రో॑త్రమ॒సి శ్రో॑త్రం
మ॒యి ధే॑హ్యోయురస్యా॒యుమ॑యి ధే॒హి||[౪౬]

వా॒యుస్తే॑ వా॒జిన్యు॒జ్జను॑ త్వాఽఽ ర॒భే స్వ॑స్తి మా స॒న్త్రి చ॑త్వారి॒గ్శతీ॑||7.5.19||

జ॒జ్ఞీ బీ॒జం వర్షా॑ ప॒ర్జన్యః ప॒క్తా స॒స్యగ్ం సు॑ప్తీలా ఓ॒షధ॑యః స్వ॒ధిచ॑రణే॒యగ్ం
సూ॑పసద॒నోఽగ్నిః స్వ॒ధ్యక్ష॑మన్త॒రిక్షగ్ం సు॑పా॒వః ప॒వమా॑నః సూ॑పస్థా॒నా ద్యౌః శి॒వమ॑సౌ
తప॑న్యథాపూ॒ర్వమ॑హోరాత్రే ప॒శ్చాద॒శి॒నోఽర్ధ॑మాసాస్త్రి॒గ్ంశి॒నో మా॑సాః క్లు॒ప్తా ఋ॒తవః శా॒న్తః
సం॑వధ్స॒రః||[౪౭]

జ॒జ్ఞీ॒ బీ॒జ॒మే॒క॒త్రి॒గ్ం॒శతీ॑||7.5.20||

ఆ॒గ్నే॒యాఽష్టా॑క॒పాలః॑ సా॒మ్యశ్చ॑రుః సా॒వి॒త్రోఽష్టా॑క॒పాలః॑ పౌ॒ష్ఠశ్చ॑రూ॒రౌద్రశ్చ॑రు॒రగ్న॑యే
పై॒శ్వాన॑రాయ ద్వా॒దశ॑క॒పాలో॑ మృ॒గాఖ॑రే యది
నాఽఽగ॑చ్ఛేద॒గ్నయే॑ఽగ్ం॒హోము॑చేఽష్టా॑క॒పాలః॑ సౌ॒ర్యం ప॑యో వా॒యవ్య॑ ఆ॒జ్యభా॑గః||[౪౦]

ఆ॒గ్నే॒యశ్చ॑తు॒ర్విగ్ం॒శతిః॑||7.5.21||

అ॒గ్నయే॑ఽగ్ం॒హోము॑చేఽష్టా॑క॒పాల ఇ॒న్త్రా॒యాఽగ్ం॒హోము॑చ ఏ॒కాద॑శక॒పాలో
మి॒త్రావ॑రుణాభ్యా॒మాగో॑ము॒గ్భ్యాం ప॑యస్యా వా॒యాసా॑వి॒త్ర ఆ॒గోము॒గ్భ్యాం
చ॒రుర॑శ్వీభ్యా॒మాగో॑ము॒గ్భ్యాం ధా॒నా మ॑రుద్భ్య ఏ॒నోము॒గ్భ్యః స॒ప్తక॑పాలో వి॒శ్వేభ్యో॑ దే॒వేభ్య
ఏ॒నోము॒గ్భ్యో ద్వా॒దశ॑క॒పాలోఽను॑మత్యై చ॒రుర॑గ్నయే పై॒శ్వాన॑రాయ ద్వా॒దశ॑క॒పాలో
ద్యా॒వాపృ॑థివీభ్యా॒మగ్ం॒హోము॑గ్భ్యాం ద్వి॒కపా॑లః||[౪౧]

అ॒గ్నయే॑ఽగ్ం॒హోము॑చే॒ త్రిగ్ం॒శతీ॑||7.5.22||

అ॒గ్నయే॑ స॒మన॑మత్పృథి॒వై స॒మన॑మద్యథాఽగ్నిః పృథి॒వ్యా స॒మన॑మదే॒వం మ॑హ్యం భ॒ద్రాః
సం॒నత॑యః సం నమన్తు వా॒యవే॑ స॒మన॑మద॒ంతరి॑క్షాయ స॒మన॑మద్యథా వా॒యుర॑ంతరిక్షే॒ణ
సూ॒ర్యా॒య స॒మన॑మద్ధి॒వే స॒మన॑మద్యథా సూ॒ర్యో ది॒వా చ॒న్త్రమ॑సే స॒మన॑మన్నక్షత్రేభ్యః
స॒మన॑మద్యథా చ॒న్త్రమా॑ నక్షత్రైర్వరుణాయ స॒మన॑మదద్భ్యః స॒మన॑మద్యథా [౪౦]
వరు॑ణోఽద్భిః సా॒మ్నే స॒మన॑మద్భుచే స॒మన॑మద్యథా సా॒మర్చా॑ బ్ర॒హ్మణే॑
స॒మన॑మత్క్ష్మాత్రాయ స॒మన॑మద్యథా బ్ర॒హ్మ క్షత్రే॑ణ రాజ్ఞే స॒మన॑మద్విశే స॒మన॑మద్యథా
రా॒జా వి॒శా ర॑థాయ స॒మన॑మదశ్వేభ్యః స॒మన॑మద్యథా రథోఽశ్వైః ప్ర॒జాప॑తయే
స॒మన॑మద్భూతేభ్యః స॒మన॑మద్యథా ప్ర॒జాప॑తిర్భూతైః స॒మన॑మదే॒వం మ॑హ్యం భ॒ద్రాః

సం॑న॒తయః॑ సం॑ న॒మన్తు॑||౩౦||

అ॒ద్యస్స॑ మ॒నమ॑ద్యథా మ॒హ్యశ్చ॑త్వారి॒చ||7.5.23||

యే తే ప॒న్థానః॑ స॒వితః॑ పూ॒ర్వాసో॑రేణ॒వో వి॑తతా అ॒న్తరి॑క్షే తేభి॒ర్నో అ॒ద్య ప॒థిభిః॑ సు॒గేభీ॑
రక్షా॑ చ నో అ॒ధి చ దే॒వ బ్రా॑హి॒|| న॒మోఽగ్న॑యే పృ॒థివి॑క్షితే లో॒కస్సృ॑తే లో॒కమ॒స్మై
య॒జమా॑నాయ దే॒హి న॒మో వా॒యవే॑న్తరి॒క్షక్షితే॑ లో॒కస్సృ॑తే లో॒కమ॒స్మై య॒జమా॑నాయ
దే॒హి న॒మః సూ॒ర్యాయ॑ ది॒విక్షితే॑ లో॒కస్సృ॑తే లో॒కమ॒స్మై య॒జమా॑నాయ దే॒హి॑||౩౧||

యే తే చ॒తుశ్చ॑త్వారి॒గంశతీ॑||7.5.24||

యో వా అ॒శ్వస్య॑ మే॒ధ్యస్య॑ శి॒రో వేద॑ శీ॒ర్షణా॑స్మి॒ధ్యో భ॑వ॒త్యషా॑ వా అ॒శ్వస్య॑ మే॒ధ్యస్య॑ శి॒రః
సూ॒ర్యశ్చక్షు॑ర్వా॒తః ప్రా॒ణశ్చ॑న్త్ర॒మాః శ్రో॒త్రం ది॒శః పా॒దా అ॒వాన్తర॑ది॒శాః ప॑ర్శ॒వోహో॑రాత్రే
ని॒మేషో॑ఽర్ధ॒మాసాః॑ ప॒ర్వాణి॑ మా॒సాః సం॑ధానాన్యృత॒వోఽజ్గా॑ని సం॒వధ్స॑ర ఆ॒త్మా ర॒శ్మయః॑
కేశా॑ నక్ష॒త్రాణి॑ రూ॒పం తా॒రకా॑ అ॒స్థాని॑ నభో॒ మాగ్ంసా॑న్యోష॒ధయో॑ లో॒మాని॑ వన॒స్పత॑యో
వా॒లా అ॒గ్నిర్ముఖం॑ వైశ్వా॒నరో వ్యా॑త్తగ్ం [౩౩] స॒ముద్ర॑ ఉ॒దర॑మ॒న్తరి॑క్షం పా॒యుర్ద్యా॒వాపృ॑థి॒వీ
ఆణ్డా॑ గ్రా॒వా శే॒పః సో॒మో రే॒తో య॒జ్ఞఞ్జాభ్య॑తే తద్వి॒ద్యోతతే॑ యద్వి॒ధూను॑తే తథ్న॒నయ॑తి
య॒స్మేహ॑తి తద్వర్ష॒తి వాగే॑వా॒స్య వా॒గహ॑ర్వా అ॒శ్వస్య॑ జా॒యమా॑నస్య మ॒హిమా॑
పు॒రస్తా॑జ్జాయతే రా॒త్రిరే॑నం మ॒హిమా॑ ప॒శ్చాద॑ను జా॒యత ఏ॒తౌ వై
మ॒హిమా॑నావశ్వమ॒భితః॑ స॒మ్భూభూ॑వతుర్హ॒యో దే॒వాన॑వహదర్వా॒సురాన్॑ వాజీ
గ॒న్తర్వా॑నశ్వో మనుష్యా॒న్ఘ్నం॑ ముద్రో వా అ॒శ్వస్య॑ యో॒నిః స॒ముద్రో॑ బ॒న్ధుః॑||౩౪||

వ్యా॒త్తమ॑వహ॒ద్దాద॑శ చ||7.5.25||

గా॒వో గా॒వస్సి॑షాస॒న్తీః ప్ర॒థమే॑ మా॒సి స॒మాన్యే॑ యది సో॒మో ష॑డహైరు॒థ్సృజ్య॑ (౩) స్థే॒వానా॑మ॒ర్యేణ॑ చ॒ర్మావ॑పి పృ॒థివ్యై
దత్వ॑తే క॒స్త్యాఽగ్న॑యే యో వై యః ప్రా॒ణతో॑ య ఆత్మ॒దా ఆ బ్ర॒హ్మ॒న్నాఽక్రా॒శ్ణజ్ఞి॑

బీజమానేయోఽష్టాకపాలోఽగ్నయేఽగ్ంహోముచేఽష్టాకపాలోఽగ్నయే సమనమద్యే తే పన్థానో యో వా అశ్వస్య మేధ్యస్య శిరః
పశ్చావిగ్ంశతిః||25||

గావస్సమాన్యస్సవనమష్టాభిర్వా ఏతే దేవకృతశ్చాఽభిజిత్యా ఇత్యాహుర్వరుణోఽద్భిస్సాన్తే చతుష్పశ్చాశత్||౨౬||
గావస్సముద్రో బన్ధుః||

||హరిః ఓమ్||

||శ్రీ కృష్ణార్పణమస్తు||

||ఇతి సప్తమ కాణ్డే పశ్చామః ప్రశ్నః||

||సప్తమ కాణ్డః సమాప్తః||

||సప్తమ కాణ్డస్య సన్దేహనిరాసపాఠః||

రున్ధతే దధతే తిష్ఠన్తే జాయన్తే| ప్రజననమజ్గిరసోఽత్రిర్జమదగ్నిస్సంవధ్సరః
కుసురుబిన్ధస్సప్తరాత్రం బృహస్పతిరష్టరాత్రం ప్రజాపతిస్తాః క్షుధన్నవరాత్రం
ప్రజాపతిరకామయత దశహోతారం వర్జయిత్వా| సంవధ్సరో నైకవిగ్ంశః| సాధ్యా న
పశ్చావిగ్ంశః| కుసురుబిన్దో న త్రయస్త్రిగ్ంశః| బృహస్పతిస్సర్వమ్| ద్వాభ్యామష్టానవత్యై|
చతుర్భ్యష్ణానవత్యై| పశ్చాభ్యః పశ్చానవత్యై| చ ప చ ప పరిగృహీత్యై| షట్ప్రజాయై
పరిఋహీత్యై| షడ్న్త్రియస్య పరిగృహీత్యై| షట్థ్సువర్గస్య లోకస్య పరిగృహీత్యై|
సప్తేన్ద్రియస్య వీర్యస్య ప్రజాయై పశూనాం పరిగృహీత్యై| అష్ట త్రి సప్తాఽన్నాద్యస్య
పరిగృహీత్యై| నవ బ్రహ్మవర్చసస్యాఽన్నాద్యస్య పరిగృహీత్యై| దశ ప్ర ద్వితీయా
బ్రహ్మచర్చసస్య పరిగృహీత్యై| ప్ర ప స నవ ప్ర ద్వి చ బృహద్రథంతరాభ్యాం ప స నవ

యదన్యతః॑ యత్ర॑ యత్ర॑ బృహద్రథన్తరాభ్యాన్తత్రతత్ర॑ పరా॑శ్చ॑ సాధ్యాబృహస్పతీ॑
 వర్జయి॑త్వా॒ షష్ఠీఽష్టమే॑ ప్రథమే॑ ద్వితీయే॑ పునష్షష్ఠీఽసత్రమ్॑ సా విరాడూర్ధ్వన్త్ర్యహా॑
 భవన్తి॑ వసిష్ఠస్థైః॑ అమ్బే॑ ప్రథమన్నయతి॑ యథా॑ వై షడహః॑ క్షుధ్సదృజ్జేషు॑ ప్రథమం॑
 మోదచతుర్థమ్॑ ద్వితీయం॑ మోదసప్తమమ్॑ ప్రథమం॑ పోష్ణవర్జమ్॑
 ద్వితీయమైన్ద్రవర్జమ్॑ ఋతవ॑ ఆదిత్యా॒ గావో॑ జ్యేతిర్జ్యోతిః॑ ఆఙ్గిరస॑ ఇయావేతి॑ ఆదిత్యా
 ఇయావేతి॑ సువర్గలోకమయామేతి॑॥

॥అనువాకమధ్యగతాః వాక్యాంతాః పశ్చాశతః॥

ఉభా॑ వాగ్ం హోతర్దోషాఽగన్తు॑ సువస్సర్వోజ్యోతిషా॑ సోమాయ॑ పితృమతే॑ సువానస్సోమో॑
 వర్ధన్తు॑ త్వా రాజన్ద్రివోఽస్య॑ జగతో॑ రరాణో॑ వీహి॑ కవ్యవాహన॑ పితృన్కర్మణ్యస్సద్వధాయై॑
 నమో॑ మన్యాస్తై॑ శం ప్ర దేవగ్ం సస్తే॑ వాయురగ్న్యై॑ యం॑ యజ్ఞజ్జ్వల్యే॑ పాథా
 ధృవక్షితిరపాఽమతిఃప్రతమేకాఽస్య॑ సుమతావగ్నివృత్రాణి॑ చర్షణీనాం॑ య ఇమా
 వీరశ్శతమన్యుః॑ పయసా॑ మహిజ్గాగ్ం॑ సుహిరణ్యే॑ శుక్రాస్తాః॑ పుష్టం॑ పశు॑ మన్యతే
 త్రిగ్ంశత్॑॥౩౦॥

॥హరిః ఓమ్॥
